

Littattafan da Aka Dauko Bayanai Daga Cikinsu a Littafin Taro don Rayuwa ta Kirista da Hidimarmu

6-12 GA YULI

DARUSSA DAGA KALMAR ALLAH | FITO-WA 6-7

“Yanzu Za Ka Ga Abin da Zan Yi da Fir'auna”

(Fitowa 6:1) Sai Yahweh ya ce wa Musa, “Yanzu za ka ga abin da zan yi da Fir'auna. Da hannuna mai iko zan tilasta shi ya bar su su tafi. I, da hannuna mai iko zan sa shi ya kore su daga kasarsa.”

(Fitowa 6:6, 7) Saboda haka ka ce wa Isra'ilawa, ‘Ni ne Yahweh. Zan fitar da ku daga danniyar Masarawa. Zan kubutar da ku daga bautarsu. Zan fanshe ku da manyan ayyukan ban mamaki da kuma hukunci mai zafi a kansu.⁷ Zan dauke ku ku zama jama'ata, ni kuwa zan zama Allahnku. Ku kuwa za ku sani cewa ni ne Yahweh Allahnku, wanda ya cece ku daga danniyar Masarawa.

it-2-E 436 sakın layı na 3
Musa

Al'amarin ya sa dattawan Isra'il sun canjara'ayinsu. Da farko, sun yarda da abin da Musa ya gaya musu, amma bayan da Fir'auna ya kara musu aiki, sai suka soma gunaguni. Hakan ya sa Musa ya kai kuka ga Jehobah. (Fit 4: 29-31; 5:19-23) Allah ya tabbatar masa da cewa zai cika alkawarin da ya yi wa Ibrahim da Ishaku da Yakub, cewa zai bayyana ma'anar sunansa ta wajen 'yantar da 'ya'yan Isra'il daga bauta kuma ya sa su zama al'umma mai girma a kasar alkawari. (Fit 6:1-8) Duk da haka, 'ya'yan Isra'il ba su saurari Musa ba. Amma bayan annoba ta tara, sun goyi bayansa. Kuma suna a shirye su bi duk abin da ya gaya musu domin bayan annoba ta goma ya tattara su kuma ya fitar da su “kamar sojojin da suke a shirye domin ya'ki.” —Fit 13:18.

(Fitowa 7:4, 5) Fir'auna ba zai kasa kunne gare ku ba. Sa'an nan zan miķa hannuna a kan Masar da ayyukan hukunci masu tsanani. Bayan haka zan fitar da jama'ata mutanen Isra'il kungiya-kungiya daga kasar Masar.⁵ Masarawa kuwa za su sani cewa ni ne Yahweh, sa'ad da na miķa hannuna na yin gāba da Masar domin in fitar da jama'ar Isra'il daga cikinsu.”

it-2-E 436 sakın layı na 1-2
Musa

A Gaban Fir'auna. Jehobah ya yi amfani da Musa da Haruna don ya 'yaki allolin Masar.' Matsafan allolin Masar su ne Yannes da Yambres (2Ti 3:8) kuma Fir'auna ya kira su don su zo su yi gāba da Jehobah. Mu'ujiza ta farko da Musa ya yi a gaban Fir'auna ya nuna cewa Jehobah ya fi allolin Masar iko, amma Fir'auna ya kara taurin kai. (Fit 7:8-13) Bayan annoba ta uku, matsafan ma sun yarda cewa “Ai, wannan ikon Allah ne.” Saboda zafin annoba ta shida, sun kasa zuwa gaban Fir'auna don dukan jikunansu sun kamu da marurai.—Fit 8:16-19; 9:10-12.

Annobar ta sa wasu sun kaunaci Jehobah wasu kuma sun karakinsa. Musa da Haruna ne suke sanar da kowace annoba. Da zarar Musa ya yi sanarwar, sai annobar ta soma aiki, kuma hakan ya nuna cewa shi wakilin Jehobah ne. Annobar ta sa an daukaka sunan Jehobah a dukan kasar Masar. Kuma ya sa Isra'ilawan da wasu Masarawan kaunac Jehobah, amma Fir'auna da mashawartansa da kuma magoya bayansa sun kara kin Jehobah. (Fit 9:16; 11:10; 12:29-39) Masarawan ba su yi tunanin cewa sun yi wa al-lolinsu laifi ba, maimakon haka, sun san cewa Jehobah ne yake hukunta allolinsu. Bayan annoba ta tara, “Musa da kansa kuma an girmama shi sosai a idanun dukan Masarawa.”—Fit 11:3.

Neman Abubuwa Masu Tamani

(Fitowa 6:3) Ga Ibrahim, ga Ishaku, ga Yakub na bayyana kaina Allah Mai Iko Duka. Amma

da cikakkiyar ma'anar Sunana Yahweh, ban sa suka san ni da shi ba.

it-1-E 78 sakin layi na 3-4

Mai Iko Duka

Jehobah ya yi amfani da lakabin nan "Allah Mai Iko Duka" ('El Shad-dai') sa'ad da ya gaya wa Ibrahim cewa zai haifi Ishaku. Ibrahim yana bukatar ya kasance da bangaskiya cewa Allah yana da ikon da zai cika wannan alkawarin. Daga baya, an yi amfani da wannan lakabin sa'ad da ake magana game da Allah cewa shi ya albarkaci zuriyar Ibrahim, wato Ishaku da Yakub.—Fa 17:1; 28:3; 35:11; 48:3.

Shi ya sa bayan wasu lokuta, Jehobah ya gaya wa Musa cewa: "Ga Ibrahim, ga Ishaku, ga Yakub na bayyana kaina Allah Mai Iko Duka [be'El Shad-dai']. Amma da cikakkiyar ma'anar Sunana Yahweh, ban sa suka san ni da shi ba." (Fit 6:3) Wannan ayar ba ta nufin cewa mutanen nan ba su san sunan nan Jehobah ba domin sun yi amfani da sunan sosai har ma da mutanen da suka yi rayuwa kafin su. (Fa 4:1, 26; 14:22; 27:27; 28:16) Ban da haka ma, a littafin Farawa da aka soma rubutawa da Ibrananci da yake dauke da labarin Ibrahim da Ishaku da Yakub, an yi amfani da lakabin nan "Mai Iko Duka" sau 6 kawai, amma sunan nan Jehobah ya bayyana sau 172. Ko da yake sun ga tabbacin da ya nuna cewa Allah ya cancinci a kira shi "Mai Iko Duka," ba su sami zarafin ganin abubuwani da suka bayyana ma'anar sunan nan Jehobah ba.

(Fitowa 7:1) Yahweh ya ce wa Musa, "Ga shi, zan sa ka zama kamar Allah ga Fir'auna. Dan'uwanca Haruna kuwa zai yi magana a madadinka kamar annabinka.

it-2-E 435 sakin layi na 5

Musa

Rashin iya magana bai sa Allah ya ki amfani da Musa ba. Musa ya ba da hujja cewa shi bai iya magana ba. Amma ba haka Musa yake a dā ba, domin shekaru 40 da suka shige ya so ya ceci Isra'ilawa da kansa. Ya ci gaba da ba wa Je-

hobah hujojji har ma ya ce Jehobah ya zabi wani dabam ba shi ba. Ko da yake Allah ya yi fushi da hakan, bai ki amfani da Musa ba amma ya zabi dan'uwan Musa Haruna ya taimaka masa. Don haka, kamar yadda Musa ya zama wakilin Allah, haka ma Musa ya zama kamar "Allah" ga Haruna, tun da zai riča magana a madadin Musa. A duk lokacin da Musa da Haruna suke tattaunawa da dattawan Isra'ilawa da kuma Fir'auna, Allah yakan ba wa Musa umurni, sa'an nan Musa ya gaya wa Haruna. Bayan haka, sai Haruna ya yi magana da Fir'auna (wanda shi ne magājin Fir'aunan da Musa ya guje wa shekaru 40 da suka shige). (Fit 2:23; 4:10-17) Daga baya, Jehobah ya kira Haruna 'annabin' Musa, ma'ana, kamar yadda Jehobah yake ba wa Musa umurni a matsayin annabinsa, haka ma Musa zai riča ba wa Haruna umurni. An kuma gaya wa Musa cewa zai zama kamar "Allah ga Fir'auna." Hakan na nufin cewa Jehobah ya ba shi iko a kan Fir'auna kuma ba ya bukatar ya ji tsorun sarkin Masar.—Fit 7:1, 2.

13-19 GA YULI

DARUSSA DAGA KALMAR ALLAH | FITOWA 8-9

"Fir'auna Bai San Cewa Taurin Kansa Yana Cika Nufin Allah Ba"

(Fitowa 8:15) Sa'ad da Fir'auna ya ga aka kawar masa da kwadin, sai ya sāke taurara zuciyarsa. Ya ki ya kasa kunne ga Musa da Haruna kamar yadda Yahweh ya riga ya yi magana.

it-2-E 1040-1041

Taurin Kai

Akwai wasu mutane da kasashe da suka cancinci Allah ya halaka su, amma Jehobah ya yi hakuri kuma ya kyale su su ci gaba da rayuwa. (Fa 15:16; 2Bi 3:9) Wasu sun daina mugayen ayyukansu kuma aka yi musu jin kai (Yos 2:8-14; 6:22, 23; 9:3-15), wasu kuma sun ci gaba da yin

gāba da Jehobah da kuma mutanensa. (M.Sh 2: 30-33; Yos 11:19, 20) Da yake Jehobah ba ya hana mutane kasancewa da taurin kai, nassosi sun ambata cewa yana kyale su su ‘taurara zuciyarsu.’ Amma sa’ad da ya halaka wadanda suke da taurin kai, hakan yana nuna ikonsa kuma ya sa a dāukaka sunansa.—Fit 4:21; Yoh 12:40; Ro 9:14-18.

(Fitowa 8:18, 19) Sai masu dabo na Fir'auna suka yi kokarin yin kwarkwata ta hanyarsu ta asiri, amma ba su iya ba. Kwarkwata suka rufe mutane da dabbobi duka.¹⁹ Sai masu dabo suka ce wa Fir'auna, “Ai, wannan ikon Allah ne.” Amma zuciyar Fir'auna ta taurare, har bai kasa kunne ga Musa da Haruna ba, kamar yadda Yahweh ya riga ya yi magana.

(Fitowa 9:15-17) Gama da a ce tun tuni na miķa hannuna na buge ka da mutanenka da bala'i, da an riga an kawar da kai daga fuskarduniya.¹⁶ Amma ni dai na bar ka ka rayu har war haka domin wannan dalili, wato domin in nuna maka ikona, in kuma sanar da Sunana a cikin duniya duka.¹⁷ Har yanzu kana ta dāukaka kanka a kan jama'ata, kuma ka ki ka bar su su tafi.

it-2-E 1181 sakin layi na 3-5

Mugunta

Kari ga haka, Jehobah yana amfani da wasu hanyoyi da za su sa mugaye su aikata nufinsa ba da saninsu ba. Ko da yake suna gāba ne da Allah, ba zai kyale su su yi abin da zai sa bayin-sa su fada ma gwaji ba kuma yana sa mutanen nan su yi abubowan da za su sa a dāukaka sunansa. (Ro 3:3-5, 23-26; 8:35-39; Za 76:10) Shi ya sa Karin Magana 16:4 ta ce: “Kowane abin da Yahweh ya yi yana da ma’ana, I, har ma mugu saboda ranar azaba.”

Misalin haka shi ne Fir'auna, wanda Jehobah ya aiki Musa da Haruna su gaya masa ya saki mutanensa Isra'ilawa. Ba Allah ne ya sa wannan sarkin ya zama mugu ba, amma ya kyale shi ya

ci gaba da rayuwa kuma ya bar shi ya yi abubowan da suka nuna cewa shi mugu ne da ya cancanci halaka. Littafin Fitowa 9:16 ta nuna mana dalilin da ya sa Jehobah ya yi hakan, ayar ta ce: “Amma ni dai na bar ka ka rayu har war haka domin wannan dalili, wato domin in nuna maka ikona, in kuma sanar da Sunana a cikin duniya duka.”

Annoba Goma da kuma yadda aka halaka Fir'auna da mayakansa a Jar Teku sun nuna irin ikon da Jehobah yake da shi. (Fit 7:14-12:30; Za 78:43-51; 136:15) Shekaru da yawa bayan haka, mutane sun ci gaba da magana game da abin da Jehobah ya yi kuma hakan ya sa mutane a fadīn duniya sun san da sunansa. (Yos 2:10, 11; 1Sam 4:8) Da a ce Jehobah ya halaka Fir'auna nan da nan, da mutane ba za su sami zarafin ganin ikonsa da yadda ya ceci mutanensa ba.

Neman Abubuwa Masu Tamani

(Fitowa 8:25-27) Fir'auna kuwa ya kira Musa da Haruna, ya ce, “Tafi ku yi wa Allahnu hadaya, amma a cikin ƙasar Masar nan.”²⁶ Amma Musa ya ce, “Ba zai yi daidai haka ba, gama hadayun da za mu miķa wa Yahweh Allahnu za su zama abin ban kyama ga Masarawa. Idan fa muka miķa irin wadannan hadayun sa’ad da Masarawa suke ganin mu, za su jejjefe mu da duwatsu.²⁷ Ya kamata mu yi tafiya ta kwana uku zuwa cikin daji kafin mu miķa hadayu ga Yahweh Allahnu, kamar yadda ya umarce mu.”

w04 7/1 26 sakin layi na 5

Takaici Daga Littafin Fitowa

8:26, 27—Me ya sa Musa ya ce hadayun Isra'ilawa sa zama “haramu ne ga Masarawa”? Ana bauta wa dabbobi da yawa a Masar. Saboda haka, yadda Musa ya ambaci yin hadaya ya dada wa naciyarsa rinjayı cewa a kyale Isra'ilawa su je su yi wa Jehobah hadaya.

(Fitowa 9:13, 14) Sai Yahweh ya fada wa Musa ya tashi da sassafe ya sami Fir'auna ya

ce masa, "In ji Yahweh Allah na Ibraniyawa, 'Ka bar jama'ata su tafi domin su yi mini sujada. ¹⁴ A wannan lokaci, zan aika da bala'i mafi tsanani a kanka, da dattawanka, da dukan mutanenka, domin lallai kuwa za ka sani cewa babu wani mai kama da ni a cikin dukan duniya.

w19.10 21 sakin layi na 5 Mene ne Jehobah Zai Sa Ka Zama?

⁵ Jehobah ya yi amfani da Musa don ya ceci Isra'ilawa. Amma a wane lokaci ne Jehobah ya yi amfani da shi? Bai yi hakan a lokacin da Musa yake ganin cewa yana a shirye ya ceci Isra'ilawa ba, wato bayan an "koya wa Musa dukan hikim Mar Masarawa." (A. M. 7:22-25) Amma Jehobah ya yi amfani da Musa bayan ya taimaka masa ya zama mai sau&kin kai. (A. M. 7:30, 34-36) Ya ba Musa karfin zuciya don ya je gaban sarki mafi iko a kasar Masar. (Fit. 9:13-19) Mene ne muka koya game da yadda Jehobah ya yi amfani da Musa da kuma lokacin da ya yi hakan? Jehobah yana yin amfani da mutanen da suke yin koyi da halayensa kuma suke dogara gare shi.—Filib. 4:13.

20-26 GA YULI

DARUSSA DAGA KALMAR ALLAH | FITOWA 10-11

"Musa da Haruna Sun Nuna Karfin Zuciya"

(Fitowa 10:3-6) Saboda haka Musa da Haruna suka tafi wurin Fir'auna suka ce masa, "In ji Yahweh Allah na Ibraniyawa, 'Har yaushe za ka ki ka kas&kantar da kanka a gare ni? Ka bar jama'ata su tafi domin su yi mini sujada. ⁴ Idan fa ba ka bar jama'ata su tafi ba, to, gobe zan aiko da f&ari a cikin kasarka. ⁵ F&aran kuwa za su rufe fusk&ar kasar har da ba za a iya ganin kasa ba. Za su cinye duk ragowar abubuwan da aka bar muku bayan &barnar &kankara, har ma da dukan itatuwanku wadanda suke tsirowa a filayen kasa. ⁶ Za su

ciccika gidajenka, da gidajen dattawanka, da kuma dukan gidajen Masarawa. Wannan abin kuwa ko iyayenka ko kakanninka ma, ba su taba gani ba, tun daga ranar da suka sami kansu a cikin duniya har wa yau.'" Sai Musa ya juya ya fita daga gaban Fir'auna.

w09 7/15 20 sakin layi na 6

Ka Yi Koyi da Yesu Ta Yin Wa'azi da Karfin Zuciya

⁶ Ka yi tunanin karfin zuciya da Musa ya nuna sa'ad da ya yi magana da Fir'auna, sarkin da ake dauka a matsayin alla da kansa, dan Ra, al-lan rana, ba kawai wanda yake wakiltar alloli ba. Watakil&a, kamar sauran Fir'auna, ya bauta wa siffarsa. Kalmar Fir'auna doka ce; yana sarauta bisa doka. Da yake shi mai iko ne, girman kai, da kuma taurin kai, sun hana shi karban shawara daga wajen mutane. A gaban wannan mutumi ne Musa makiyayi mai tawali'u, ya bayyana a kai a kai ko da yake ba a gayyace shi ba kuma ba a son sa. Menene Musa ya annabta? Za a yi annoba masu barna. Kuma menene yake son a yi masa? Yana son Fir'auna ya ba da izini don miliyoyin bayin Fir'auna su bar kasar! Musa yana bukatar karfin zuciya ne? Kwarai kuwa! —Lit. Lis. 12:3; Ibran. 11:27.

(Fitowa 10:24-26) Sai Fir'auna ya kira Musa ya ce masa, "To, ku tafi ku yi wa Yahweh sujada. Za ku iya ku tafi tare da matanku da 'ya'yanku. Amma ku bar garkunanku na tumaki da awaki, da na shanu." ²⁵ Musa kuwa ya ce masa, "Dole ne ka bar mu mu tafi da dabbin da za mu mi&kah hadayu da hadayu na konawa ga Yahweh Allahnu da su. ²⁶ Dole ne mu tafi da dabbinmu, ko tafin kafarsu ma ba za mu bari a baya ba. Gama daga cikinsu za mu zaba domin mu yi wa Yahweh Allahnu sujada. Kuma yanzu ba za mu san ko wane irin dabbar da za mu mi&kah hadaya ga Yahweh ba, sai dai mun kai can tukuna."

(Fitowa 10:28) Fir'auna ya ce wa Musa, "Ka fita daga nan! Ka mai da hankali, kada ka yar-

da in sāke ganinka! Ran da na sāke ganinka to, lallai za ka mutu!"

(Fitowa 11:4-8) Kafin Musa ya fita sai ya ce wa Fir'auna, "In ji Yahweh, 'Wajen tsakar dare zan bi ta cikin Masar.⁵ Kowane dan fari a cikin kasar Masar zai mutu, daga dan fari na shi Fir'auna wanda yake zama a kujerar mulki, har zuwa dan fari na baiwa wadda take niķa, har ma zuwa 'ya'yan fari na dabbobi duka.⁶ Za a yi kuka mai tsanani ko'ina a kasar Masar, wadda ba a taba yi ba, ba kuwa za a kara yi ba.⁷ Amma game da Isra'ilawa, ko kare ma ba zai yi wa wani mutum ko dabba haushi ba, domin ku sani cewa Yahweh ya bambanta tsakanin Masarawa da Isra'ilawa.'⁸ Musa kuma ya ce, "Sa'an nan dukan dattawanka za su zo su rusuna a gabana da fuskarsu har kasa, suna roko cewa, 'Ka yi sauri ka tafi! Kai da dukan jama'ar da suke binka!' Sa'an nan ne zan tafi." Sai Musa ya fita daga gaban Fir'auna cikin fushi sosai.

it-2-E 436 sakin layi na 4

Musa

Sai mutum yana da karfin zuciya da kuma bangaskiya zai iya zuwa gaban Fir'auna. Da taimakon Jehobah da kuma ruhunsa ne Musa da Haruna suka iya yin aikin da aka ba su. Fir'auna shi ne sarkin kasar da ta fi iko a duk duniya a lokacin. Saboda haka, ka yi tunanin yadda fadārsa za ta kasance. Babu fadār da ta fi ta daraja. Fir'auna wanda yake daukan kansa a matsayin allah yana zaune tare da mashawartansa da manyan sojojinsa da masu gadinsa da kuma bayinsa. Ban da haka ma, akwai malaman addinai da matsafansa wadanda su ne suka fi gāba da Musa. Bayan Fir'auna, mutanen nan ne suka fi iko a lokacin. An tsara mutanen nan don su goyi bayan Fir'auna kuma su nuna ikon allo-linsu. Musa da Haruna sun je gaban Fir'auna sau da yawa, amma Fir'auna ya ci gaba da taurara zuciyarsa domin ba ya so ya bar bayinsa su tafi. Bayan Musa da Haruna sun sanar da annoba ta

takwas, an kore su daga gaban Fir'auna kuma bayan sun sanar da annoba ta tara, an umurce su cewa kada su sake zuwa gaban Fir'auna in ba haka ba, za a kashe su.—Fit 10:11, 28.

Neman Abubuwa Masu Tamani

(Fitowa 10:1, 2) Sai Yahweh ya fada wa Musa cewa, "Ka tafi wurin Fir'auna, gama ni ne na taurara zuciyarsa da kuma zukatan dattawansa, domin in aikata wadannan alamu nawa a tsakiyarsu,² domin kuma ka iya fada wa 'ya'yanka da jikokinka yadda na sa Masarawa sun zama abin ba'a ta wurin wadannan alamun ban mamakin da na aikata a cikinsu, domin ku kuma ku sani cewa ni ne Yahweh."

w95 9/1 23 sakin layi na 11

Shaidu Gāba da Allolin Karya

¹¹ Yayin da Israilawa suke cikin Masar har ila, Jehobah ya aike Musa ga Fir'auna kuma ya ce: "Ka shiga wurin Fir'auna: gama na kabrara zuciyassa, da zukatan bayinsa, domin in nuna wadannan alamu nawa a tsakiyarsu: domin kuma ka bada labarinsu a kunnuwan danka, da dan danka, al'amuran da na gudanadda su bisa Masar, da alamuna wadanda na yi a wurinsu; domin ku sani ni ne Ubangiji." (Fitowa 10:1, 2) Israilawa masu biyayya za su gaya ma yaransu manyan ayyukan Jehobah. Da haka, yaransu kuma, za su gaya ma yaransu, haka kuma za a yi ta yi, tsara biye da tsara. Da haka, za a tuna da ayyukan Jehobah masu iko. Hakan nan ma a yau, iyaye suna da nawayar ba da shaida ga yaransu.—Kubawar Shari'a 6:4-7; Misalai 22:6.

(Fitowa 11:7) Amma game da Isra'ilawa, ko kare ma ba zai yi wa wani mutum ko dabba haushi ba, domin ku sani cewa Yahweh ya bambanta tsakanin Masarawa da Isra'ilawa.'

it-1-E 783 sakin layi na 5

Fitowa

Jehobah ya yi wata mu'ujiza mai ban mamaki don ya daukaka sunansa kuma ya ceci Isra'ilawa. Bayan sun tsallake tekun, Musa da mazajen

Isra'ila sun soma rera wa'ka. Sai Maryamu 'yar'uwar Musa ta dauki tambari tare da sauran matan kuma suka yi rawa da rera wa'ko'ki. (Fit 15:1, 20, 21) Allah ya raba tsakanin Isra'ilawa da makiyansu. Da suka bar Masar, Jehobah bai bar 'yan Adam ko dabbobi su yi musu lahani ba. Ko kare ma bai yi wa Isra'ilawan haushi ba. (Fit 11:7) Ko da yake littafin Fitowa bai ambata cewa an halaka Fir'auna tare da sojojinsa a jar teku ba, Zabura 136:15 ta ce Jehobah "ya nutsar da Fir'auna da sojojinsa a Teku."

27 GA YULI-2 GA AGUSTA

DARUSSA DAGA KALMAR ALLAH | FITOWA 12

"Muhimmancin Idin Ketarewa ga Kiristoci"

(Fitowa 12:5-7) Dole ne dan ragon ya kasance marar tabo, mai shekara daya. Kuna iya zabarsa daga garken tumaki ko na awaki.⁶ Za ku lura da dan ragon nan har rana ta goma sha hudu ta wannan wata. Sa'an nan dukan taron jama'ar Isra'ila za su yanka 'yan raguna da yamma.⁷ Sa'an nan su dib'a daga cikin jinin, su shafa ta saman katakon firam da gefe-gefen kofofin gidajen da za su ci naman.

w07 1/1 22 sakin layi na 4

"Za Ka Fa Cika da Murna Sarai"

⁴ Yesu ya mutu a ranar 14 ga Nisan, a shekara ta 33, A.Z. A Isra'ila, ranar 14 ga Nisan, rana ce ta farin ciki domin bikin Ketarewa. A wannan ranar a kowace shekara, iyalai suna cin abinci tare, wanda aka dafa da dan rago marar na'ka-sa. Ta wannan hanyar, suna tuna matsayin jinin dan ragon sa'ad da aka ceci 'ya'yan fari na Isra'ilawa a lokacin da mala'ika ya kashe 'ya'yan fari na Masarawa a ranar 14 ga Nisan, a shekara ta 1513 K.Z. (Fitowa 12:1-14) Dan ragon Ketarewa yana alamtar Yesu, wanda manzo Bulus ya ce game da shi: "An yanke faskarmu, watau Kristi." (1 Korinthiyawa 5:7) Kamar jinin

dan ragon bikin Ketarewa, jinin da Yesu ya zubar ya sa mutane masu yawa su sami ceto. —Yohanna 3:16, 36.

(Fitowa 12:12, 13) A daren nan zan bi ta cikin kasar Masar, in kuma kakkashe kowane dan fari a kasar Masar, dan fari na mutum da na dabba. Zan hukunta dukan allolin Masar, gama ni ne Yahweh.¹³ Jinin da kuka shafa a katakan firam na kofofinku zai zama alama a kan gidajen da kuke da zama. Sa'ad da na ga jinin, zan ketare gidajenku, kuma babu bala'in da zai halaka ku, lokacin da na halaka kasar Masar.

it-2-E 583 sakin layi na 6

Idin Ketarewa

Akwai wasu abubuwa da ake yi a Idin Ketarewa wadanda annabci ne a kan Yesu. Daya daga cikin abubuhan shi ne jinin da Isra'ilawa suka shafa a bakin kofo don kada mala'ika ya kashe 'ya'yan farinsu. Bulus ya kira shaffafun Kiristoci 'ya'yan fari (Ibr 12:23), kuma ya kira Kristi mai cetonsu ta wurin jininsa. (1Ta 1:10; Afi 1:7) An umurci Isra'ilawa kada su karya kashin dan ragon Idin Ketarewa. Haka ma, an annabta cewa babu kashin Yesu da zai karye kuma hakan ya cika lokacin da ya mutu. (Za 34:20; Yoh 19:36) Saboda haka, Dokar da aka bayar game da Idin Ketarewa da Yahudawa suka yi ta nuna kwatan-cin abubuwa masu kyau da za su faru a nan gaba wanda Yesu Kristi "Dan Rago na Allah" zai cika.—Ibr 10:1; Yoh 1:29.

(Fitowa 12:24-27) "Za ku kiyaye wannan gama ya zama ka'ida ce ta dindindin a gare ku da 'ya'yanku.²⁵ Sa'ad da kuka shiga kasar da Yahweh ya yi muku alkawari zai ba ku, za ku dinga kiyaye wannan ka'idar sujada.²⁶ Sa'ad da 'ya'yanku suka yi tambaya su ce, 'Mene ne manufar wannan ka'idar sujada?'²⁷ sai ku amsa ku ce, 'Wannan hadaya ce ta Bikin Ketarewa na Yahweh, gama ya ketare gidajen Isra'ila a cikin Masar. Ko da yake ya kakkashe Masarawa, bai taba gidajen mu

ba.’’ Sai dukan jama'a suka durkusa suka yi sujada.

w13 12/15 20 sakin layi na 13-14

‘Wannan Za Ta Zama Abin Tunawa A Gareku’

¹³ Isra'ilawa sun koya wa yaransu muhimman darussa game da Idin Ketarewan daga shekara zuwa shekara. Darasi na daya shi ne cewa Jehobah zai iya kare bayinsa. Yaran sun koyi cewa Jehobah Allah ne mai rai, yana kula da kuma kare su. Ya yi hakan sa'ad da ya buga Masarawa da annoba ta goma, amma ya kare 'ya'yan fari na Isra'ilila.

¹⁴ Ba a umurci iyaye Kiristoci su ri'ka gaya wa yaransu labarin Idin Ketarewa a kowace shekara ba. Amma shin kuna koya musu cewa Allah ya kare bayinsa a ranar Idin Ketarewa? Shin kuna koya musu cewa a yau ma Jehobah yana kare bayinsa? (Zab. 27:11; Isha. 12:2) Shin kuna sa su ji dadin wannan tattaunawar ko dai kuna yi musu dogon jawabi ne kawai? Wannan dasin zai taimaka wa iyalinka ta dada dogara ga Jehobah.

Neman Abubuwa Masu Tamani

(Fitowa 12:12) A daren nan zan bi ta cikin kasar Masar, in kuma kakkashe kowane dan fari a kasar Masar, dan fari na mutum da na dabba. Zan hukunta dukan allolin Masar, gama ni ne Yahweh.

it-2-E 582 sakin layi na 2

Idin Ketarewa

Allah ya yi amfani da annoba goma wajen hukunta allolin Masar, musamman ma ta goma, wato mutuwar 'ya'yan fari na Masarawan. (Fit 12:12) Masarawa suna daukan rago kamar allah. Don haka, shafa jinin dan rago da Isra'ilawa suka yi a bakin kofarsu sabo ne a idon Masarawa. Bijimi ma kamar allah yake ga Masarawan. Saboda haka, kashe dan fari na bijimi da mala'ikan ya yi ya kas Kantar da allahn Masarawa Osiris. Ana daukan Fir'auna a matsayin dan Ra.

Tun da dan farin Fir'auna ma ya mutu, hakan ya nuna cewa Ra da Fir'auna ba su da wani iko.

(Fitowa 12:14-16) Ranar nan za ta zama muku ranar tunawa. Za ku dinga yin bikinta ta sujada ga Yahweh. Daga nan har iyakar tsarrakinku za ku kiyaye ta, gama wannan ya zama ka'ida ce ta dindindin.” ¹⁵ Yahweh ya ce, “Za ku yi kwana bakwai kuna cin burodi marar yisti. A rana ta farko za ku kawar da yisti daga gidajenku. Gama duk wanda ya ci burodi mai yisti tun daga rana ta farko ta bikin har zuwa rana ta bakwai, za a kawar da shi daga cikin jama'ar Isra'ilila. ¹⁶ A rana ta farko ta bikin da kuma a rana ta bakwai, za ku yi taro mai tsarki. Ba za a yi wani aiki a cikin wadannan kwanaki ba, sai dai shirin abin da za a ci.

it-1-E 504 sakin layi na 1

Taro

A duk lokacin da Isra'ilawa suke yin “taro mai tsarki,” ba a bukace su su yi aiki ba. Alal misali, Isra'ilawa sukan yi “taro mai tsarki” a rana ta farko da kuma rana ta bakwai na Idin Gurasa Mara Yisti. Kuma Jehobah ya ce game da taron: “Ba za a yi wani aiki a cikin wadannan kwanaki ba, sai dai shirin abin da za a ci.” (Fit 12:15, 16) Amma a lokacin ‘taro mai tsarkin,’ firistoci sukan shagala a mika hadayu ga Jehobah (L.Fi 23: 37, 38), kuma ba shakka, hakan ba ya nufin sun taka dokar Jehobah da ta ce kar a yi aiki a ranar. Amma hakan ba ya nufin cewa Isra'ilawan ba su da wani abin yi a lokutan taron. Za su shagala a yin ayyukan ibada. A ranakun Assabaci, mutane sukan taru don su bauta ma Allah kuma su saurari Kalmarsa. Akan karanta Kalmar Allah da babbar murya kuma a bayyana ta, kamar yadda aka yi daga baya a majami'un Yahudawa. (A. M 15:21) Saboda haka, Isra'ilawa ba sa yin aiki a lokacin da suke “taro mai tsarki” da kuma ranar Assabaci, sai dai shirin abin da za su ci. Maimakon haka, sukan natsu su yi addu'o'i da bimbini game da Allah da kuma nufinsa.

